

Dokumentliste

Statsforvaltningen

Sak

Dok. nr.

Datum

Dokumentets art

Merknader

110 kop. ark

12 kommuner, Buskved

Generelplan

UNIVERSITETET I OSLO

OLDSAKSAMLINGEN
VIKINGSKIPSHUSET

FREDERIKS GATE 2, OSLO 1
TELEFON (02) 33 00 70

BESTYRER:
PROF. DR. SVERRE MARSTRANDER

UNIVERSITY MUSEUM OF
NATIONAL ANTIQUITIES
VIKING SHIP MUSEUM

FREDERIKS GATE 2, OSLO 1

OSLO. 30. mars 1978.
REF.: ES/GO

Ål kommune
v/Teknisk sjef Richard Fossum
3570 ÅL

GENERALPLAN ÅL, BUSKERUD. FORNMINNER.

Universitetets Oldsaksamling viser til telefonsamtale med Dem og tillater seg med dette å oversende en oversikt over de fornminner og andre minner som vi har registrert for Økonomisk kartverk.

Når det gjelder registreringene for naturvern, kulturvern og friluftsliv har det til dels ikke vært mulig å lokalisere de kulturminnene/fornminnene som her er nevnt. Årsaken er for omtrentlig kartfesting og utilstrekkelige beskrivelser. Det ville vært en vesentlig hjelp om navnene til dem som hadde gitt opplysningene, hadde vært oppgitt. Men nå er det vel ikke mulig å skaffe rede på dette.

Av vår oversikt fremgår hvilke av de nevnte registreringer vi har greidd å identifisere.

Med hilsen

Elizabeth Skjelsvik

160 kop. ark

Å L, B U S K E R U D

G e n e r a l p l a n .

Fortegnelse over registrerte fornminner,
angivelige fornminner og minner av uviss alder.

Utarbeidet av Universitetets Oldsaksamling
v/ amanuensis Elizabeth Skjelsvik
16.03.1978.

-----ooOoo-----

Funnsteder for gjenstander er utelatt.
Alle registreringer for økonomisk kartverk. (ØK)

R - minner automatisk fredet i medhold av lov.
x - minner ikke automatisk fredet i medhold av lov.

Ål, Buskerud

Generalplan

Kartblad	Oppgave Flyfoto	R-nr x-nr	g/bnr	Anmerkning
B M 063	F74. 1384 B22	R1	99/1,2,4 115/12,31,40	sameie <u>Jernvinneplass og hustuft.</u> Ca. 90 m ØSØ for støls- husene til Rime. Fornminnene består av en <u>grop</u> , trolig blestergrop, nå gjenfylt av slam. Mål før reguleringen av Rødungen, d. ca. 2 m, dybde ca. 1 m. Inn- til gropas SV-kant: stor mengde <u>jernslagg</u> . 4 m SV for gropa: <u>ettroms hustuft</u> , ytre mål: N-S 8 m, br. 6 m, murh. 0,3 - 0,5 m. I tufta <u>ildsted</u> , inntil den mye <u>jernslagg</u> .
	1384 B22	x1	- " -	<u>Hustuft</u> av uviss alder. 140 m Ø for stølsbu til Rime. Tufta har ett rom, ytre mål: NØ-SV 6,5 m, br. 5 m, murh. 0,2 - 0,4 m.
	1384 B20	x1	- " -	<u>Hustuft</u> av uviss alder, 300 m SØ for elveos. Tufta måler: N-S 6,5 m, br. 4 m, murh. inntil 2 m.
B M 064	1384 B22	R2	- " -	<u>Hustuft og jernslagg.</u> Ca. 180 m NØ for stølshusene til Denge- rud. Tufta har ett rom, ytre mål N-S: 8 m, br. 6 m. Fra tuftas SØ-hjørne og Ø-over og med utstrekning på 7 x 5 m, porøs <u>jern- slagg</u> .
	1384 E12	x1	63/1,3,6 78/1,3,14 77/1,2	sameie <u>Hustuft</u> av uviss alder. Ca. 225 m N for Eitras utløps- os. Tufta er i N bygd inn i en skråning. Ytre mål: Ø-V 10 m, br. 6 m, murh. 0,5 m. 2 m N for tufta 2 groper med en del stein. Mål for hver: d. 2 m, dybde 1 m. Funksjon uviss.
B N 063-5-2	F74 1384 A24	x1	88/1	<u>Spor etter jernvinne.</u> 75 m NØ for det S-ligste stølshus. På stedet funnet <u>jernslagg</u> . 110 m V for dette sted: <u>kullgrop</u> , d. 3 m, dybde 1 m.

Ål, Buskerud

Generalplan

Kartblad	Oppgave Flyfoto	R-nr x-nr	g/bnr.	Anmerkning
B N 063-5-3	F74. 1384 A24	R1	91/3,7:91/6	Felt med fornminner. På Kulteberget ca. 600 m NNW for våningshuset på 91/6. Fornminnene består av en <u>rundaktig forhøyning</u> i hvis S-SV-kant større mengder <u>slagg</u> i dagen. Mål: d. 6-7 m, h. inntil 0,6 m. Uten tvil <u>jernvinneplass</u> . I området rundt og med avstand 7 m SØ, 25 m S og 50 m N for forhøyningen: <u>3 kullgroper</u> , d. 1,2-2 m, dybde 0,4 - 0,75 m. 35 m V for forhøyningen <u>hustuft</u> . Mål: NNW - SSØ: 5,5 m, br. 4 m, murh. 0,5 m.
B N 063-5-4	1384 A26	x1	86/1	Mulig sted for <u>kirketuft</u> . 50 m Ø for <u>grendeskolen</u> i Vats. På dette stedet skal den gamle kirken i Vats ha ligget. Ingen synlige spor i dag.
B O 062-5-3	1515 E22	x1	94/14	<u>Gammelt veifar</u> , V-enden ca. 75 m Ø for bru over Hodnåne, ca. 150 m S for tunet på gården. Følger den nåværende bygdeveis SV-side. Sies å være den første rideveien fra bygda i retning den siste gården. Synlig utstrekning ca. 40 m. Området der veien går, kalles Sveidsletadn.
B O 062-5-4	1515 E24	x1	94/7	På "Jødnbuhaugen" ca. 100 m Ø for driftsbygningen har det til forskjellig tid vært pløyd opp <u>jernslagg</u> . Muligens jernvinneplass?
	1515 E24	x5	96/5,7	<u>Rundoval haug</u> , 12 x 8 x 1,3 m. 100 m N for driftsbygningen. <u>Naturdannelse</u> . Blir lokalt antatt å være en mulig gravhaug.
B O 063-5-1	F74. 1384 B30	R1	78/2:78/10	<u>Jernvinneplass</u> . Ca. 100 m S for S-kant av Vesleskarmyre. I stien som markerer eiendomsdelet, <u>jernslagg</u> i en l. av 4 m i stiens lengderetning (N-S).

Ål, Buskerud

Generalplan

Kartblad	Oppgave Flyfoto	R-nr x-nr	g/bnr	Anmerkning
B P 061-5-1	F75. 1515 D24	x3	114/12	<u>Kilde.</u> Ca. 130 m NV for driftsbygningen. Kilden som måler: 2,7 x 0,5 - 0,8 m x 0,25 m, kalles Staveolla. Aal bygdesoge B. I s. 161 gjengir et stev om kilden.
	1515 D24	x3	119/1	<u>Hauger og hustufter,</u> haugene naturlige, hustuftene av uviss alder. Ca. 150 m ØSØ for driftsbygningen på 118/1. 3 rundaktige hauger, d. 6 - 15 m, h. 1 - 2,5 m. I den ene skal det være gravd ned en gullskatt i en kobberkjele. Folk har gravd etter skatten helt frem til ca. 1930, men uten hell. 2 hustufter, mål: 10 x 5 m, orientert N-S, 7 x 7 m.
	1515 D24	x6	118/4,5	<u>2 runde hauger.</u> 20 m SV for driftsbygningen på gården. Haugene som har mål: d. 9 og 13 m, h. 0,8 - 0,9 og 1,3 m, er sannsynligvis naturlige.
	1515 D24	x7	123/16	<u>Langaktig haug.</u> 100 m Ø for kryss gårdsvei til 123/16 og rv.7. Haugen som måler 20 x 13 x 2 m, er naturlig, men ligner en gravhaug på avstand.
	1515 D24	x9	115/5	<u>Grav</u> - nyere tid. Inntil gammelt veifar, 135 m ØSØ for hytte tilh. Ole S. Vangen, på lokaliteten Verpebakken, NV-SØ-orientert <u>grop.</u> Mål: 2,5 x 1,3 x 0,7 m. Skal være graven til Liv Onnegård, "Fangeliv" som ble halshugget her i 1733.
	1515 E28	R1	111/1	<u>Tuften til Ål stavkirke.</u>
	E28	R2	114/12	<u>Kirketuft.</u> 125 m N for driftsbygningen på gården. På stedet anlagt revegård. Omtrentlige mål: Ø-V ca. 20 m, br. 7 m, h. inntil 2,25 m.
	E28	R3	114/1 ?	<u>Tuften til loft fra middelalderen,</u> kalles Staveloftet. Eldre bolighus lagt delvis oppå tufta.

Ål, Buskerud

Generalplan

Kartblad	Oppgave Flyfoto	R-nr x-nr	g/br	Anmerkning
B P 061-5-2	F75. 1515 D26	x3	110/35	Hauger, sannsynligvis naturdannelser. Ca. 45 m NNØ for N-ligste mast for høyspentledning. Lokalt ansett for å være gravhauger. Se også reg. naturvern, kulturvern, friluftsliv Ål nr. 34?
	1515 D26	x4	110/42	4 langaktige hauger på et område Ø-V ca. 50 m. Lokalitetsnavn Rotn. 70 m Ø for hytte. I den ene funnet et gravkammer, i en av de andre en spydspiss av jern som ikke er sakkyndig undersøkt. Haugene måler 3,5 x 2,5 x 0,4 - 5 x 3 x 0,6 m. De ligner mest på rotvelt. Flere tilsvarende hauglignende formasjoner finnes i området. Til tross for funnene må de anses som usikre som fornminner. Se også reg. naturvern, kulturvern, friluftsliv Ål nr. 34?
B P 061-5-3	F75. 1515 C24	R1	123/23	Dyregrav. 50 m Ø for delestein mellom 123/23 og 119/1, ca. 630 m SØ for mast 78. L1 i Holskraftledningen. Graven er pent oppmurt og måler NV-SØ: 1,2 - 1,3 m, br. 0,7 m, nåv. dybde 0,7 m. Ligger Ø for og inntil dyretråkk.
	1515 C24	x1	123/5,6,7	Skiferbrudd. Nyere tid. 300 m VNV for bekkeos i Damtjerns SSV-ende i fjellet Hellehovda. Se også reg. naturvern, kulturvern, friluftsliv Ål nr. 10. Her feil avmerket.
	1515 C26	x1	123/5,6,7	Skiferbrudd. Nyere tid. 195 m SV for tunet på stølen Skalle-dokken og i fjellet Hellebråtet. Se også reg. naturvern, kulturvern, friluftsliv Ål nr. 11. Her feil avmerket.

Ål, Buskerud

Generalplan

Kartblad	Oppgave Flyfoto	R-nr x-nr	g/bnr	Anmerkning
B P 062-5-4	F75. 1515 E28	R4	107/4	<u>2 verperøyser</u> (kast), utstrekning NØ-SV ca. 40 m. Ca. 255 m V for kryss Nærsetveien/skogsvei til Skaret. Røysene som ligger på Vardseggen, inntil V-kant av N-S-gående, gammelt veifar, måler 2 og 2,5 m i d. og er 0,3 og 0,4 m høye. Se også reg. naturvern, kulturvern, friluftsliv Ål nr. 55.
	1515 E28	x3	109/2	<u>3 rundaktige hauger</u> , utstrekning Ø-V ca. 30 m. Ca. 130 m SSØ for driftsbygningen. Haugene som har d. 5-7 m og h. 0,3 - 0,5 m, er <u>usikre som fornminner</u> . Kan være naturlige. Se også Ø ..
	1515 E28	x4	109/1	<u>Veifar</u> - <u>uviss alder</u> , synlig utstrekning NØ-SV 35 m. 100 m SV for driftsbygningen på 109/2. Skal være den eldste rideveien gjennom bygda. Ved den flere naturlige forhøyninger, som lokalt ansees for å være gravhauger.
B P 064	F74. 1384 E24	R1	34/1	<u>Jernvinneplass</u> . 10 m NØ for seterhus på Grovstølen. <u>Rund grop</u> , d. 3 m, dybde 0,25, inneholdende <u>slagg</u> . 1 m SØ for gropa, langaktig <u>haug</u> med <u>slagg</u> . 4x1x0,25 m, orientert NV-SØ. 4 m NØ for gropa i stiskjæring <u>slagg</u> og <u>trekull</u> .
B Q 061	F75. 1515 D28	R1	110/242	<u>Jernvinneplass</u> . 340 NNØ for stølshus, 15 m Ø for myrkant. Rund steinsatt <u>grop</u> , d. 1 m, dybde 0,3 m. I bunnen funnet leire, rundt gropa større mengder <u>slagg</u> .
B Q 062-5-2	F75. 1515 FB10	x1	11/1	<u>Hustuft</u> - alder uviss. 30 m S for driftsbygningen. Tuften har to rom. Mål: 5x5,5 m. I overflaten funnet <u>trekull</u> , <u>slaggklumper</u> , ubestemmelige <u>jernfragmenter</u> . Trolig nyere tids smietuft.
				Ø reg. naturvern, kulturvern, friluftsliv Ål nr. 31.

Ål, Buskerud

Generalplan

Kartblad	Oppgave Flyfoto	R-nr x-nr	g/bnr	Anmerkning
B Q 063-5-3	F74. 1384 A38	x1	22/51	<u>Dyregrav.</u> Ca. 500 m NØ for tunet på 22/114. Graven er oval, meget tydelig. Mål: Ø-V 10 m, br. 8 m, dybde 1,75 m.
B Q 063-5-4	F74. 1384 A40	x1	21/6	<u>Dyregrav.</u> 575 m N for tunet på 15/6. Graven er rektangulær, noe sammenrast. Mål: Ø-v 4,5 m, br. 2 m, dybde inntil 1 m.
	1384 A40	x2	15/2	<u>Dyregrav.</u> 300 m NNØ for tunet på 15/6. Graven er rund, steinsatt, godt bevart. Mål: d. 5 m, dybde inntil 1 m. <u>OBS!</u> Dyregravene vil ved ajourføring av ØK bli merket med R.
B R 062-5-2	F74. 1384 A44	x1	13/1	<u>Oval haug.</u> 200 m SØ for driftsbygningen på 4/94. Haugens mål: 11x7x inntil 1,1 m. Orienterert NNV-SSØ. Naturdannelse. Kan oppfattes som gravhaug.
B R 064-5-3	F74. 1384 D34	R1	2/4,6,3/2, 7/2,17,45	sameie. <u>Jernvinneplass.</u> 150 m N for kryss vei til Volelia/vei til 17/45. Avlang grop. I denne <u>kull</u> . Rundt den <u>slaggbiter</u> . Utstrekning på området NØ-SV: ca. 7 m.

Dette dokumentet har et for stort format til å kunne skannes i sin helhet.

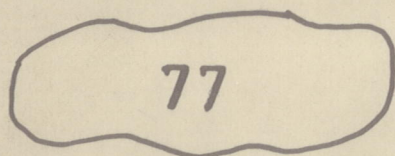
For innsyn ta kontakt med arkivet ved Kulturhistorisk museum:

postmottak@khm.uio.no

Å L

NATURVERN KULTURVERN FRI LUFTSLIV

TEGN FORKLARING:

REGISTRERTE OMRÅDER

⑫

REGISTRERTE OBJEKTER
EL. FOREKOMSTER

•

DYREGRAVER

+

OLDEFUNN